

BECA CARNET JOVE d'ACCIÓ SOCIAL – 2022

Projecte d'intervenció social vinculat a una de les línies d'actuació següents: : pobresa infantil, ocupació (programes d'incorporació i de reincorporació al món laboral per a persones en situació desfavorable), persones grans, malalts avançats, discapacitat, malaltia mental i interculturalitat i cohesió social.

L'extensió màxima d'aquest document ha de ser 10 pàgines, és a dir, 5 fulls per ambdues cares màxim.

SÍNTESI DEL PROJECTE

- 1- Nom del projecte:

CONSTRUIM(-NOS)

- 2- Breu definició del projecte:

Aquest projecte pretén augmentar la cohesió social entre la joventut de la ciutat de Barcelona a través de la integració dels companys i companyes migrats i migrades. Amb aquest fi es duran a terme un seguit d'activitats, tallers i projectes on els i les joves seran subjectes actius, és a dir, on els seus actes i decisions tindran impactes directes en com es desenvoluparà la intervenció plantejada. D'aquesta manera, s'espera que la joventut nouvinguda trobi el seu espai a la ciutat i en conseqüència se sentin part d'aquesta.

S'utilitzaran orientacions principals de la psicologia social i comunitària contemporània: model de competència i inducció a l'autopersuasió per a la interiorització de coneixements, normes i comportaments.

- 3- Contextualització: descripció de la problemàtica o necessitat/s que aborda el projecte.

Es valora de manera positiva incloure dades estadístiques que recolzin la contextualització.

Des del passat 24 de febrer amb el començament de la invasió de Rússia a Ucraïna la xifra de menors migrats i refugiats ha augmentat i ho continuarà fent de manera considerable. Ara, que estem vivint una situació inèdita en processos migratoris i on es dona una inclusió escolar ràpida i immediata és on precisament cal impulsar projectes que assegurin que aquests i altres menors puguin fer seus aquests nous espais i se sentin segurs i acompanyats en ells.

Catalunya és la comunitat autònoma espanyola amb més menors migrats, segons Save de Children l'any 2020 Catalunya comptava amb més de 34.000 menors migrats, seguit per la Comunitat de Madrid amb més de 29,3000 i la Comunitat Valenciana amb quasi 20.000. Cal recalcar que a Catalunya representaven el 28,71% i d'aquests un 23,17% es trobaven en situació irregular. Aquesta situació irregular els invisibilitza i dificulta la seva inclusió en la societat i el seu accés a recursos. Segons la lectura del padró Municipal d'habitants de l'ajuntament de Barcelona a 01 de gener del 2021 la nacionalitat estrangera suposava un 22,4% del total de la població de Barcelona, un total de 179 nacionalitats i

encara que en trobem per tot el municipi en termes absoluts els estrangers es distribueixen per l'Eixample i Ciutat Vella. En cavi els moviments migratoris no arriben als districtes de les Corts i Sarrià-Sant Gervasi.

Aquesta gran diversitat de persones d'ètnies, nacionalitat i races diferents que conviuen a les nostres comunitats porta de la mà una crua realitat: les agressions racistes i xenòfobes. En l'any 2021 l'Oficina de No a la Discriminació de Barcelona va atendre un total de 84 casos de racisme o xenofòbia, aquestes anaven des d'insults fins a agressions físiques. Aquesta realitat no només es veu en el món dels adults sinó que també es veu plasmada en l'entorn dels infants i joves. L'escola no és un món a part del que passa fora, al contrari, és permeable i és un clar reflex d'ella. La discriminació en funció del color de pell, de l'ètnia o la religió ha aconseguit entrar a les aules i calar entre alguna part de l'alumnat, de les seves famílies i dels docents. Des de la Fundació Secretariat Gitano només l'any 2019 van registrar 37 casos de discriminació contra alumnes gitanes a l'escola, com sempre, provocants per prejudicis i estereotips.

El passat 21 de març, en commemoració amb el dia internacional de l'eliminació de la discriminació racial l'ajuntament de Barcelona va afirmar que un 40% dels joves immigrants de Barcelona han sigut víctimes de racisme. Aquesta és una dada alarmant, que cal, que hi posem la nostra mirada i actuem.

- 4- Persones beneficiàries del projecte (*concretar el màxim possible: dones, infants, joventut, col·lectiu vulnerable, persones nouvingudes, etc*). *Justifiqueu per què s'ha seleccionat aquest col·lectiu:*

Les persones beneficiaris directes del projecte són la joventut nouvinguda a la ciutat de Barcelona d'entre 12 i 17 anys, independentment si són menors que es troben al territori de manera regular o irregulars.

L'adolescència és una època complicada tant pels adolescents com per les seves famílies, haver de gestionar aquesta etapa, una migració (potser forçada), adaptar-se a un nou entorn, fer noves amistats, etc. és sens dubte, un gran repte per molts joves. Escollint aquesta franja d'edat es pretén facilitar i acompanyar en aquests processos, per tal de poder fer camí junts cap a l'edat adulta.

A més, com a beneficiàries indirectes descobrim les famílies d'aquests menors i els joves no migrats de la mateixa edat.

- 5- Àmbit territorial o zona prioritària d'intervenció o implementació

Els projectes es desenvolupa al districte de Ciutat Vella de Barcelona, aquest és un dels districtes a major població migrada de tota la capital catalana. S'escull Barcelona donat que es disposa de recursos dels quals es pot beneficiar el projecte. Cal mencionar que es pretén replicar-lo a altres barris i d'altres ciutats.

Àmbit territorial: Districte de Ciutat Vella

- 6- Agents socials implicats en projecte

Els agents socials implicats de manera directe son els i les joves. De manera indirecta trobaríem les famílies, els centres escolars i associacions del barri.

- 7- D'on prové la idea del projecte?

L'idea prové de la gran necessitat d'integració d'aquestes persones donat l'augment considerable d'estudiantat nouvinguts.

FORTALESA DEL PROJECTE

- Referenciar propostes similars.

Una proposta similar es Share Your Time implantat d'entre d'altres per Impact Hub Madrid, es una mena de banc del temps on es vinculen a persones migrades amb no migrades i viceversa a través d'una xarxa de recursos, etc. Aquest intercanvi ajuda a la integració a través del sentiment de pertinença i sentir-se útils.

Una altra proposta similar és el "Projecte d'intervenció Comunitària Intercultural" del professor Carlos Giménez, desenvolupada en la Comunitat de Madrid i finançada per l'Obra Social La Caixa.

- Coherència i viabilitat del projecte: Introduir els objectius específics necessaris que desglossen l'objectiu general del projecte i les accions per desenvolupar cadascun d'ells, així com els resultats/impactes (què es vol aconseguir i com es mantenen els seus efectes en el temps).

El projecte d'intervenció que es presenta a continuació té com a objectiu principal **augmentar la cohesió social entre la joventut de Barcelona a través de la integració dels companys i companyes migrats i migrades.**

I com a objectius específics:

1. Generar un clima de confiança i de participació en grups d'orígens ètnics diversos.
2. Promoure el coneixement i la diversitat intercultural.
3. Aprendre a establir relacions sexo-afectives a l'estat espanyol.
4. Crear una consciència col·lectiva i individual sobre el territori en el qual es troben
5. Fomentar l'acció comunitària i xarxes de suport social saludables

El projecte es dividirà en tres fases:

Fase 1: Divulgació i captació.

La durada d'aquesta fase és d'un mes aproximadament.

En aquesta es buscaran espais per dur a terme els mòduls, es promocionarà el projecte perquè la gent coneguis i vincularan unes 30 persones a aquest.

Fase 2: Pilotatge.

La durada d'aquesta fase és de tres mesos aproximadament.

En aquesta fase es donarien els 3 mòduls d'intervenció, comptaríem amb uns 30 joves que d'entre 15 i 17 anys) formarien part del projecte pilot, en aquests, ells serien els

encarregats de generar material per les posteriors replicacions i per l'avaluació d'aquest. Algunes d'ells serien els encarregats, també, d'ajudar en la fase d'aplicació extensa. Les ràtios esperades són de paritat entre nois i noies i s'intentaria dins de la mesura del possible incloure persones tan diverses com sigui possible.

Fase 3: Aplicació extensa.

La durada d'aquesta fase és de tres mesos aproximadament.

Les i els joves que han participat en el pilotatge seran els encarregats, acompanyats per la psicòloga, de replicar-ho i adaptar-ho a altres grups d'estudiants i joves tant de la mateixa edat com menors.

ACCIONS:

Els objectius específics esmentats al principi es compliran primordialment a les fases 2 i 3. La idea principal és que ells i elles generin i descobreixin les activitats. Es pretén elaborar un projecte viu el qual pugui variar, si fos necessari, en concordança amb les necessitades que es trobin. És a dir, la metodologia és participativa on ells són agents actius en tot el procés i no només receptors.

Primerament, per d'aconseguir el primer objectiu se aplicaran tècniques grupals de presentació, confiança i col·laboració. Generant així un procés col·lectiu de coneixement, anàlisi i construcció.

El coneixement i la interculturalitat es tractaran d'aconseguir mitjançant l'aplicació de la metodologia participativa inspirada en els treballs de l'equip del professor de la UAM Carlos Giménez i del seu equip, finançats per l'Obra Social La Caixa.

Per tal d'acomplir el tercer objectiu es desenvoluparan una sèrie de tallers implicatius on a través de la integració es treballarà el consentiment sexual, la igualtat de gènere, normes socials a l'hora de lligar i el reconeixement de la diversitat sexual i de gènere a l'estat espanyol. Es pretén assolir que mantinguin relacions sanes i que aquests coneixements romanguin en ells a través dels nous vincles que estableixin.

Per a promoure la consciència de l'espai es proposa primerament la tècnica del Photovoice, amb aquesta el jovent hauran de fer fotografies amb el seu telèfon mòbil o càmera personal a espais, moments, etc., que considerin no inclusius o agressius/insultants per a la comunitat migrada i refugiada (actituds, insults, publicitat...). Se'ls demana a més que escriguin una acció alternativa o preventiva d'aquesta. Totes les imatges seran exposades al final de la fase 2 com a forma de denúncia i reflexió. Aquest també serà un espai per a donar a conèixer el projecte i implicar noves persones per a la fase 3 d'aquest. A més, servirà com a eina d'avaluació de l'evolució del veïner cap a un més inclusiu. Aquesta activitat tindrà una durada de tres mesos, és a dir, tota la fase 2.

També per tal de complir l'objectiu 4, es durà a terme una activitat anomenada Mapeig, la qual té dues fases. Primerament, es dissenyarà una aplicació mòbil on es farà un mapatge

de recursos per als joves i les seves famílies a la ciutat o barri en el qual ens trobem (associacions, mercats amb menjar dels seus països, biblioteques, serveis socials...). Segonament, es posarà en pràctica l'anomenada "prescripció social" on es compartirà aquesta informació a la fase 3 amb els nous participants i se n'inclouran més de manera conjunta. D'aquesta manera, ells i elles mateixes i mateixes són agents actius en la creació del projecte. I serviran com agents de canvi per a les seves famílies.

Aquesta aplicació romandrà en el temps i s'anirà actualitzant amb els nous usuaris, permetent així tenir impacte en el nombre més gran de persones possible.

Finalment, l'objectiu 5 és bastant més transversal, ja que és aplicable a totes les propostes i sobretot en la implicació dels joves en l'última fase. Però de manera més específica es pretenen crear grups d'oci autogestionat on aquesta hagin de treballar de manera cooperativa. Es pretén que aquests espais encara que en un principi siguin només de persones migrades acabin esdevenint espais mixts, és a dir, amb joves migrats i no-migrats per tal de potenciar vincles i impulsar de manera més concreta la cohesió entre ells. A més, aquesta iniciativa col·laborativa passaria de generació en generació, promovent un llegat d'inclusió.

De forma molt més global seria important que es generés una associació que perduri més enllà de la implementació del projecte on persones nouvingudes o que no hagin tingut l'oportunitat d'assistir aquest puguin beneficiar-se de tot ho creat i construït.

AVALUACIÓ:

L'avaluació plantejada es divideix en tres: avaluació d'implementació, avaluació de resultats i avaluació final.

Per una banda, per a cada objectiu anirà associat una avaluació quantitativa, és a dir, una escala de satisfacció de les activitats. A més, al final de cada mòdul hi haurà grups de discussió (avaluació qualitativa) sobre el desenvolupament d'aquests.

Per un altra banda, es donarà un seguit d'avaluacions per indicadors: nombre de participants, activitats proposades per cadascú, implicació en el projecte, assistència, etc.

A l'acabar la implementació del projecte es durà a terme una avaluació final, aquesta serà individual i en forma d'escala Likert. S'avaluaran ítems com el nivell d'aprenentatge, com ens hem sentit, predisposició en ajudar en noves aplicacions del programa, etc.

De manera addicional es planteja tenir tres grups nominals (integrats per 6 participants) amb la finalitat de valorar qualitativament els aspectes positius i negatius, millores en el programa i facilitar el voluntariat en noves aplicacions.

	Mes 1	Mes 2	Mes 3	Mes 4	Mes 5	Mes 6	Mes 7	Mes 8
Divulgació i captació.	x	x	x	x	x			

Pilotatge		x	x	x				
Avaluació de la implementació del pilotatge extens		x	x	x				
Aplicació extensa.				x	x	x	x	
Avaluació de la implementació de l'aplicació extensa				x	x	x	x	
Avaluació de resultats							x	x

- Detalla la relació dels recursos humans necessaris i les seves funcions per a desenvolupar el projecte.

Es necessitaria a un o una psicòlog o psicòloga per tal de liderar el projecte, aquesta hauria d'estar formada en perspectiva de gènere i seria valorable títol de monitor/a o director/a de lleure donada la naturalesa d'interacció amb els i les joves.

Les seves funcions serien la implementació i coordinació del projecte i la posterior anàlisi de resultats i avaluació.

Abans d'escollir la persona s'haurien de revisar criteris de contractació de personal per evitar discriminació per raó de sexe i promoure l'eliminació de segregacions en funció del sexe.

- És viable el projecte tenint en compte els recursos econòmics, els recursos humans necessaris i els resultats esperats? Cal justificar la resposta.

El projecte és viable tenint en compte que es parteix dels recursos existents en el territori i que els i les joves seran les creadores del seu propi material. De manera addicional cal que es tinguin en compte les despeses següents:

- Material fungible: 5 cartolines, 100 bolígrafs i 10 llibretes.
- Personal a càrrec del projecte: una psicòloga contractada per obra i servei durant 8 mesos a mitja jornada (20 hores) – (1100euros bruts al mes * 8)
- Material inventariable: 2 tauletes electròniques.
- Viatges i dietes: Targeta de transport per al desplaçament del personal l'espai on es dugui a terme el projecte (durada 8 mesos)
- Extres: per fer impressions, etc.

A part de les despeses econòmiques, es pretén fer ús d'espais cedits per serveis socials, escoles, etc... aquest ens permet no haver de llogar espais ni material com taules o cadires.

Per tant, el projecte, com s'ha comentat, es viable donat la poca necessitat de recursos extres i la gran autogestió que aquest planteja.

- Sostenibilitat en el temps del projecte: Un cop finalitzat el projecte, quin efecte romandrà en la zona d'intervenció i/o en les persones beneficiàries del projecte?

Un cop finalitzat el projecte aquest seguirà estant viu en la zona de diverses formes. Per una banda, tot ho après quedarà plasmat en els i les joves i en les seves relacions. Per un altre banda, tot el material creat quedarà emmagatzemat a l'associació per tal de poder ser utilitzat lliurement. Finalment, l'espai d'oci autogestionat romandrà obert i en funcionament, donant continuïtat al projecte i un espai d'integració.

BALANÇ SOCIAL I TRANSVERSALITAT DE GÈNERE

- De quines eines de balanç social, ambiental i/o de transparència disposa el projecte?

El projecte compta a molts més beneficis que impactes donat que tots els actes tenen com a finalitat donar un valor afegit i positiu a la societat. Tot el que es generarà serà beneficis per l'entorn, els processos seran oberts i el material creat estarà a disposició de tothom que ho vulgui tant per participar-hi com per transmetre-ho a altres persones.

Per si calgués, per tal d'avaluar de forma sistemàtica, objectiva i periòdica el balanç social es disposarà d'un qüestionari on s'avaluarà tant la qualitat laboral, el compromís social o l'equitat, entre d'altres. D'aquesta manera s'obtindrà una mirada més concreta del balanç social.

- Incorporació de la **perspectiva de gènere** al projecte.

La perspectiva de gènere s'ha incorporat de forma transversal a tot el projecte, primerament, es disposa de mecanismes interns que permeten que les dones participin plenament i en condicions d'igualtat tant en la direcció del projecte com en la implementació, per intentar combatre d'aquesta forma la segregació vertical.

S'ha intentat durant l'elaboració del projecte utilitzar llenguatge genèric i inclúiu com, la joventut o l'estudiantat. Durant tot el projecte cal tenir en compte els rols de gènere, les necessitats de gènere i l'accés que aquest tenen a determinats recursos. Aquest últim es tindrà en compte de forma particular a la fase 1 de divulgació, on es promouran diversos entorns per tal de poder arribar a la paritat de nois i noies participants.

De cara als objectius, tots ells pretenen ser igualitaris i està dirigida a no perpetrar ni barreres i estereotips de gènere. Aquests pretenen, entre altres, millorar la posició social de la dona migrada dins de la comunitat barcelonina. De manera concreta, per exemple, en un d'ells s'impartirà un taller de diversitat de gènere.

A l'hora d'avaluar el projecte no podem només analitzar resultats, sinó que hem d'analitzar l'impacte en funció del gènere. És a dir, en concordança amb el que s'assenyalava a la IV Conferència Mundial de Dones de Pequín (1995), s'han d'analitzar les conseqüències de les accions per a homes i dones abans de prendre noves decisions, perquè intervencions aparentment no discriminatòries poden tenir un impacte diferencial entre homes i dones, i,

per tant, reforçar desigualtats existents. Es tindrà en compte el número i característiques de les persones que han participat i el grau de satisfacció d'aquestes en funció del seu gènere sentit.

Per finalitzar, es mantindrà obert durant tota la intervenció un canal on els i les joves podran comunicar, si fos necessari, vulneracions de l'equitat de gènere, discriminacions per raó de gènere, etc.